

Regelbunden tillsyn i Skolgårda skola i Motala kommun

Delbeslut

Rektorn vid Skolgårda skola
Skolgårdagatan 24
591 60 Motala

Regelbunden tillsyn i Skolgårda skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Motala kommun under våren 2009. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Skolgårda skola den 22 och 23 april 2009.

Varje skola får efter besöket ett beslut (delbeslut) där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i ett kommunbeslut (slutligt beslut). Delbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till kommunbeslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter fattat kommunbeslut.

Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Skolgårda skola, dels den information som samlats in under besöket. I Skolgårda skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Skolgårda skola

Tabell 1: Antal elever på Skolgårda skola

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	36
Grundskola	594

Källa: Skolgårda skola, 2009-04-22

Skolgårda skola har elever från förskoleklass till årskurs 9. Skolan är belägen i Motala verkstadsområde i centralorten Motala. Skolan består av flera byggnader på en gemensam skolgård.

Skolgårda skola arbetar i en organisation med förskoleklass till och med årskurs 5 samt årskurserna 6 till och med 9. Det bildas nya klasser inför skolår 6 med elever från Skolgårda skola, Karlsunds skola och Bråstorpsskolan.

F-5 är en integrerad verksamhet med förskoleklass, grundskola och fritidsverksamhet och där personalen är indelad i tre arbetslag. Årskurserna 6-9 är organiserade i fyra vertikala arbetslag med ca 100 elever och 8-10 lärare med olika ämneskompetens i varje arbetslag.

Skolgårda skola leds av två rektorer med skilda ansvarsområden. Totalt arbetar ca 50 lärare på skolan.

Skolinspektionens delbeslut med anledning av den regelbundna tillsynen i Skolgårda skola

Andelen elever som nått målen i samtliga ämnen och andelen elever behöriga till nationellt program är högre i Skolgårda skola än för både kommungruppen och riket år 2008. Detta gäller såväl flickor som pojkar. I statistik från Skolverket gällande slutbetyg per ämne i årskurs 9 når samtliga flickor målen i sex ämnen. Det finns dock inget ämne där samtliga pojkar når målen.

Skolan har dock inte uppmärksammat skillnaden mellan flickor och pojkars resultat och därför inte vidtagit några åtgärder. (Kunskapsresultat 1.1)

Vid sidan av kunskapsresultaten behövs enligt Skolinspektionens bedömningar åtgärder inom nedanstående bedömningsområden:

- Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat (1.2.3)
- Bedömning och betygssättning (1.3.3)
- Genomförande av utbildningen (1.4.2, 1.4.4)
- Anpassning av verksamheten till elevernas behov (1.5.3)
- Normer och värden i studiemiljö och samvaro (2.1.12.1.3)
- Tillgång till likvärdig utbildning (3.1.1, 3.1.2)

- Personalens utbildning(3.2.1)
- Kvalitetsarbete (3.4.1, 3.4.2)

Rektor och huvudman har ett ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag Skolinspektionens slutliga beslut avseende Motala kommun meddelas.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Skolgårda skola	Riket	Skolgårda skola	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	98	85	93	87
	Matematik	84	72	82	73
	Svenska	89	71	89	72
	Svenska som andraspråk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-04-22. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 exkluderat på grund av stort bortfall.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön

	Skolgårda skola					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommungrupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	202,9	184,6	189,1	197,2	209,8	201,0	204,3	209,3
- Flickor	224,2	191,3	195,0	227,3	223,1	211,9	215,9	220,6
- Pojkar	182,0	178,2	183,8	179,6	199,5	190,7	192,7	198,5
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	85,4	64,3	80,6	82,3	80,9	73,8	75,8	76,6
- Flickor	90,9	64,6	76,7	86,0	89,7	75,8	79,0	79,7
- Pojkar	80,0	64,0	84,0	80,0	74,0	71,9	72,6	73,7
Andel (%) behöriga till nationellt program	92,1	76,5	91,4	95,6	94,4	89,2	88,6	88,9
- Flickor	95,5	79,2	90,7	95,3	100,0	92,2	90,1	89,9
- Pojkar	88,9	74,0	92,0	95,7	90,0	86,5	87,0	87,9

Källa: Skolverkets skolblad, 2009-04-02

Kommentar och bedömning:

Skolan ska enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper, ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem.

Resultaten på de nationella proven för eleverna i årskurs 5 på Skolgårda skola är högre än riksgenomsnittet.

Betygsresultat för årskurs 9 varierar mellan åren 2004 och 2008. År 2005 utmärks genom att samtliga resultat ligger avsevärt under de resultat eleverna uppnått för åren innan och efter. Rektorer har inte kunnat uppge någon förklaring till denna skillnad.

Andelen som nått målen i samtliga ämnen och andelen elever behöriga till nationellt program är högre i Skolgårda skola än för både kommungruppen och riket år 2008.

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Detta gäller såväl flickor som pojkar. I statistik från Skolverket gällande slutbetyg per ämne i årskurs 9 når samtliga flickor målen i sex ämnen. Det finns dock inget ämne där alla pojkar når målen.

Det genomsnittliga meritvärdet för år 2008 är högre för både flickor och pojkar än motsvarande värde för kommungruppen och riket. Från år 2005 till år 2008 har det totala meritvärdet ständigt ökat.

Skolan har dock inte uppmärksammat skillnaden mellan flickor och pojkars resultat och därför inte vidtagit några åtgärder. Skolinspektionen ser som angeläget att arbetet med att förbättra pojkars resultat påbörjas och att skolan fortsätter med sitt arbete att följa upp och utvärdera verksamheten samt utveckla arbetet så att elever ges bättre möjligheter att nå målen i skolans alla ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap.2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

På Skolgårda skola används två olika mallar för de skriftliga omdömena. För årskurserna 1–5 har man valt att använda kommunens bedömningsmall med krysschema för de ämnen som eleven undervisas i. Dock saknas information om kunskapsutveckling relaterat till de nationella målen i respektive ämne. För övriga årskurser är det otydligt utifrån de formulerade omdömena om eleverna

når målen eller inte. I de individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av saknar insatserna koppling till de nationella målen och dessutom ligger ansvaret till huvudsaklig del på vad eleven själv ska göra och det redovisas i mycket liten omfattning vilka insatser som skolan avser att bidra med. Detta behöver åtgärdas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 7 kap. 19 § grundskoleförordningen finns bestämmelser om rättelse av skrivfel och liknande i förvaltningslagen. Rektorn får besluta om rättelse av betyg.

Skolinspektionen noterar att lärare gjort ändringar av betyg i de manuellt förda betygskatalogerna som inte beror på skrivfel eller liknande. Detta behöver åtgärdas.

Enligt 7 kap. 9 § grundskoleförordningen ska, om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret, betyg inte sättas i ämnet. Betyg ska inte heller sättas i ett ämnesblock om eleven inte når upp till målen i samtliga ämnen som ingår i ämnesblocket. I dessa fall ska en skriftlig bedömning av elevens kunskaper i ämnet eller ämnesblocket ges. Av bedömningen kan också framgå de stödåtgärder som har vidtagits. Bedömningen ska undertecknas av läraren.

Skolgräns skola upprättar skriftliga bedömningar. I de bedömningar som Skol-

inspektionen tagit del av redovisas till viss del elevens kunskapsutveckling i ämnet men i huvudsak redovisas vad eleven inte uppnått inom ämnet. Dessutom finns uppgifter som kan uppfattas som integritetskränkande för eleven, exempelvis "eleven skriver högst motvilligt och mödosamt", "talar gärna och frågar mycket, men aldrig på begäran". Detta behöver åtgärdas.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 4 kap. 2 § skollagen framgår att eleverna ska ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Av intervjuerna på Skolgårda skola och vid verksamhetsbesök har det framkommit att huruvida eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet är beroende på vilken lärare eleven har. Det finns dock goda exempel på lärare som utgår från att eleverna kan och vill ta ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan och att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer genom att de får välja hur de redovisar sina uppgifter.

Skolinspektionen bedömer att Skolgårda skolas arbete med att ge eleverna ett ökat inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet behöver åtgärdas så att det omfattar samtliga elever.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Skolgårda skola har nyligen genomgått en omorganisation. Årskurserna F-5 har en integrerad verksamhet med tre arbetslag med förskoleklass, grundskola och fritidsverksamhet. Årskurserna 6-9 är organiserade i fyra vertikala arbetslag. Inför skolstart av årskurs 6 bildas nya klasser tillsammans med elever från Bråstorp och Karlslunds skolor.

Av intervjuer med lärare och rektorer framkommer att det i Skolgårda skola finns brister i samverkan mellan arbetslagen i årskurserna F-5 och mellan årskurserna F-5 och 6-9. Skolgårda skola uppfattas som två skolor i en.

Skolinspektionen bedömer att detta behöver åtgärdas.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 5 kap. 1 § grundskoleförordningen framgår att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Skolgårda skola ger särskilda stödåtgärder genom anpassning av undervisning i klassrummet och i mindre undervisningsgrupper. Åtgärdsprogram utarbetas, men dessa är otydliga till innehåll och kvalitet. De åtgärder som finns saknar koppling till de nationella målen. Under intervjuerna med lärarna framkommer det att de upplever en otydlighet om när ett åtgärdsprogram ska upprättas. På Skolgårda skola ska lärarna genomgå en utbildning om bl.a. åtgärdsprogram. Skolinspektionen bedömer att åtgärder krävs så att skolans personal får ökad kunskap om när åtgärdsprogram ska upprättas och vad de ska innehålla för att de ska uppfylla förordningens krav. Detta behöver åtgärdas.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt ska den som verkar inom skolan främja jämställdheten mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden. Av 14 a kap. 10 § skollagen framgår att om huvudmannen eller personal får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är huvudmannen skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. I kvalitetsredovisningen för år 2008 finns redovisat att verbala kränkningar förekommer på Skolgårda skola. Skolan genomför enkätundersökningar angående mobbing. Av dessa framgår att både fysiska och verbala kränkningar mellan elever förekommer. Under intervjuer med elever och lärare framkommer att kränkningar även förekommer från vuxna till elever på skolan. En lärares olämpliga beteende är känt av rektorerna och är under utredning. Vid intervju framkommer också att ytterligare ett fåtal lärare har en attityd och ett språkbruk som eleverna upplever kränkande, detta är däremot inte känt av rektorerna. Lärare uppger i intervju att de trots kännedom om elevernas upplevelser tycker det är svårt att informera rektorerna. Skolinspektionen finner det av yttersta vikt att Skolgårda skola vidtar åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Elever ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete och skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet, vilja och lust att lära. Det är därför mycket angeläget att skolan utreder omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna både mellan elever och vuxna/elever och vidtar de

åtgärder som krävs för att förhindra fortsatta kränkningar i framtiden.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

De planer som granskats i samband med den regelbundna tillsynen avser läsåret 2008/2009 och utarbetades vid en tidpunkt då bestämmelserna om skyldighet att utarbeta en likabehandlingsplan återfanns i lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Det som framgår av 14 a kap. 8 § skollagen täcks i allt väsentligt av innehållet i den tidigare gällande lagen (upphörde att gälla 2009-01-01). Skolinspektionens bedömning av kommunens planer utgår från 14 a kap. 8 § skollagen.

Skolgårda skola har en plan som till stora delar uppfyller lagens krav men uppfattas av Skolinspektionen som alltför generell. Planen saknar en specifik redovisning av verksamhetens behov utifrån en aktuell kartläggning som utgångspunkt för vilka insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året. Planen saknar dessutom åtgärder då vuxna kränker barn/elev. Mot bakgrund av vad som framkommer under punkt 2.1.1. är detta av stor vikt. Detta behöver åtgärdas.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). Enligt 2 kap. 3 § grundskoleförordningen anges i timplanen bl.a. antalet timmar för ämnen och elevens val och det totalt garanterade antalet timmar (garanterad undervisningstid). Vidare anges i 2 kap. 6 § grundskoleförordningen att det för varje ämne finns en kursplan där det anges mål att sträva mot samt de mål som eleverna ska ha uppnått efter det tredje, femte och det nionde skolåret. I Skolgrårda skola finns en timplan för grundskolan. Timplanen överensstämmer dock inte med den nationella timplanen. Undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap ges först i årskurs 6. Då det finns nationella mål för ämnet i årskurs 5 måste skolan säkerställa att undervisning sker i hem- och konsumentkunskap så att eleverna ges möjlighet att nå målen i årskurs 5. Vid intervju med lärare och rektorer framkommer att skolan deltar i ett projekt med NTA-lådor i årskurserna 1–5. Av den timplan som gäller för undervisningen i skolan framgår dock inte i vilken omfattning undervisning i ämnet teknik erbjuds eleverna. Skolan har inte i skolans timplan synliggjort ämnet teknik och därmed ej heller säkerställt i hur stor omfattning ämnet teknik erbjuds eleverna. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder för att säkerställa att eleverna får den garanterade undervisningstiden och att eleverna får undervisning i samtliga ämnen så att de kan nå målen för regelmässig årskurs.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 2 kap 19-20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den

kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser.

I Skolgårda skola finns enligt lärare och rektor elevens val i form av lektionstid för eget arbete s.k. EA-tid i de lägre åldrarna. Under dessa lektioner arbetar eleverna med de mål som varje elev har i sin individuella utvecklingsplan, IUP. Av de utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av framgår att IUP-målen ofta är kopplade till ämnena svenska och matematik och sällan till exempelvis bild och slöjd eller andra praktiska och estetiska ämnen. Det framkommer vid elevintervjuerna att eleverna inte är medvetna om att det är elevens val de har, då de har EA-tid. I de högre årskurserna är elevens val känt av de elever som intervjuats. Eleverna erhåller en valblankett utifrån vilken eleven har möjlighet att välja olika alternativ som t.ex. musik och bild. Detta sker vid fyra tillfällen per år.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste vidta åtgärder så att elevens val blir identifierbart t.ex. genom att samtliga elever känner till att de har elevens val och att de också erbjuds ett allsidigt utbud med möjlighet till fördjupning och breddning inom ett eller flera ämnen som elevens val syftar till.

Vidare framgår av 2 kap 9 § grundskoleförordningen att om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få sin undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har grundläggande kunskaper i språket och eleven önskar få sådan undervisning.

I Motala kommun finns en rektor som ansvarar för att elever med rätt till modersmålsundervisning erbjuds denna undervisning. Skolgårda skolas rektor har anmält att det på skolan finns elever med rätt till modersmålsundervisning men för vissa av dessa elever fått till svar att kommunen inte kan anordna undervisning på grund av att behörig personal saknas. För Skolinspektionens bedömning av rätten till modersmål hänvisas till kommunbeslutet.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva. Undantag får göras endast om personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. På Skolgårda skola undervisar personal som saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Detta gäller bl.a. i specialpedagogik, inom de praktisk estetiska ämnena, svenska samt de moderna språken. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansvarar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Skolgårda skola saknar arbetsplan. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver upprätta en arbetsplan som rektor beslutar om. Skolan bedriver dock ett systematiskt kvalitetsarbete, men saknar sammanställningar på skolnivå av elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen i åk 5. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Skolgårda skola bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, men detta synliggörs inte i skolans kvalitetsredovisning. Elevernas kunskapsresultat redovisas alltför begränsat. Uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska samt en redovisning av vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen måste redovisas. Detta behöver åtgärdas. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning. Av intervjuerna har framkommit att eleverna har svarat på enkäter som underlag för skolans kvalitetsredovisning. I övrigt har Skolgårda skolas kvalitetsredovisning inte utarbetats under medverkan av elever. Detta behöver åtgärdas.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit avdelningsjurist Carin Holtz, utredare Anette Bergstrand samt undervisningsråden Eleonor Duvander och Christina Aro Östgren.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Annie Liedgren
Undervisningsråd

Kopia till
Motala kommun